

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
VII МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«СОЦІАЛЬНО-ЕТИЧНІ ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ
ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ»

26-27 ЛЮТОГО 2026 РОКУ

м. Запоріжжя

<i>Моргунова С.А., Школова О.П., Дмитрієв В.С., Ганошенко Ю.А.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФОРМУВАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, ЯКІ НАВЧАЮТЬСЯ ЗА РЕГУЛЬОВАНИМИ СПЕЦІАЛЬНОСТЯМИ, НА ПРИКЛАДІ ЗАПОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	198
<i>Назаренко О.В., Солов'юк О.О.</i>	
РОЛЬ СИМУЛЯЦІЙНОГО НАВЧАННЯ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ПАРАМЕДИКІВ.....	199
<i>Онопченко С.Р., Сіусіюка В.Н., Кुरुченко М.М., Корулюк О.Д., Колокот Н.Н.</i>	
EDUCATIONAL POTENTIAL OF THE CASE STUDY METHOD IN TEACHING OBSTETRICS AND GYNECOLOGY AT ZAPORIZHZNIA STATE MEDICAL AND PHARMACEUTICAL UNIVERSITY	201
<i>Пучков В.А., Сюсюка В.Г., Ганжій І.Ю., Богуславська Н.Ю., Онопченко С.П.</i>	
ПІДГОТОВКА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ З ДИСЦИПЛІНИ «АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ» В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ.....	204
<i>Редько І.І., Левчук-Воронцова Т.О.</i>	
ПРОБЛЕМИ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	206
<i>Самойленко О.В., Черпак М.Є.</i>	
ВПЛИВ СНАТГРТ ВПЛИВАЄ НА СПІЛКУВАННЯ ТА РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ.....	207
<i>Сидоренко О.В.</i>	
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ САМООСВІТНЬОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	209
<i>Сюсюка В.Г., Сергієнко М.Ю., Онопченко С.П., Пучков В.А., Рослік О.А.</i>	
ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ІСПИТУ СЕРЕД СТУДЕНТІВ V КУРСУ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ ЗДМФУ.....	210
<i>Трегуб С.Є.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ В МЕДИЧНИХ ВИЩАХ ДИСТАНЦІЙНО В УМОВАХ ВІЙНИ.....	212
<i>Федько О.Ю.</i>	
МІСЦЕ УСНОГО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)» У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	213
<i>Хіміч С.Д., Тульчинський Г.В., Превар А.П., Ольхом'як О.О., Хіміч О.С.</i>	
ПІДГОТОВКА ХІРУРГІЧНИХ КАДРІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: СКЛАДНОЩІ, ПРОБЛЕМИ ТА ЗДОБУТКИ.....	214
СЕКЦІЯ 8. МЕДИЦИНА В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ	
<i>Амма А.В.</i>	
КОМУНІКАТИВНІ МЕХАНІЗМИ ПОДОЛАННЯ ВІДЧУЖЕННЯ ЛЮДИНИ В ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	218
<i>Бельдій О.В.</i>	
ДО ПИТАННЯ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ЦІННОСТІ ЖИТТЯ У ДОСВІДІ ВІЙНИ.....	219
<i>Гончаренко Є.О.</i>	
БІОАНТРОПОСОЦІОЛОГІЯ ЯК МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА..	220
<i>Дейніченко О.В., Ковальов К.О.</i>	
ВПЛ-Self-SAMPLING ЯК ІНСТРУМЕНТ СКРИНІНГУ РАКУ ШИЙКИ МАТКИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	222
<i>Дейніченко О.В., Нікіфоров О.А.</i>	
ДЕМОГРАФІЧНІ ВИКЛИКИ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ: КЛІНІЧНИЙ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ АНАЛІЗ.....	223
<i>Іванько О.Г.</i>	
ЛАНДШАФТНИЙ ПАРК ЯК ВАЖЛИВА РЕКРЕАЦІЙНА ЗОНА ЗДМФУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЙОГО РОЗВИТКУ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	225
<i>Козловець М.А.</i>	
СОЦІАЛЬНЕ САМОПОЧУТТЯ УКРАЇНЦІВ ПІД ЧАС ВІЙНИ.....	226

Основний підхід, який допоможе студентам-медикам в опануванні латини – це система вправ. Вправи повинні мати чітку структуру і складатися з таких компонентів: формулювання завдання, виконання завдання і контроль.

Відповідно до завдань програми виокремлюємо три розділи: анатомічна, клінічна, фармацевтична термінологія, де метою є перевірка набутих вмінь та навичок студентів-медиків, правильного вживання лексики та граматичних конструкцій. Набір різноманітних вправ, таких як: складіть термін із заданим значенням; розшифруйте клінічний термін; перекладіть клінічний діагноз; виділіть і поясніть суфікси, префікси наступних термінів, тощо формує у студентів-медиків потужний лексичний і граматичний запас, а також практичний досвід. Розуміння латинських термінів дозволяє студентам-медикам ефективніше опанувати фахові дисципліни, успішно складати ліцензійний іспит Крок 1, орієнтуватися в міжнародній науковій літературі та вести професійну комунікацію на якісно новому рівні.

Таким чином, вивчення латини для студентів-медиків у медичних ЗВО є пріоритетним напрямком навчальної діяльності, що дозволить останнім підвищити рівень знань з предмету, сформує міцні міждисциплінарні зв'язки з клінічної підготовки, а також дасть можливість розумітися в англійській мові фахових медичних термінах, що сприятиме успішному складанню ліцензійного іспиту Крок 1, що є дуже актуальним в умовах воєнного стану, а дистанційна форма навчання надає всі навчальні інструменти і можливості отримати належний результат.

Список використаних джерел

1. Колесникова К. І. Медична термінологія латинського походження та її структурні моделі: [монографія] / К. І. Колесникова. – Харків: ХНМУ, 2016. – 212 с.
2. Шевченко Л. І. Основи анатомічної термінології: історія, структура, розвиток: [навч. посіб.] / Л. І. Шевченко. – Київ: НаУКМА, 2019. – 180 с.

МІСЦЕ УСНОГО ІСПИТУ З ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА (ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ)» У СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

*Федько Ольга Юрійвна, к.філол.н., доцент кафедри культурології та українознавства,
Запорізький державний медико-фармацевтичний університет*

Проведення усних іспитів є надзвичайно важливою частиною освітнього процесу у сучасних умовах, позаяк впродовж останніх шести років багато здобувачів освіти працювали в онлайн форматі, концентруючись на виконанні письмових завдань і значно менше часу присвячуючи усним. У зв'язку з цим знизився загальний рівень комунікативних навичок здобувачів освіти, що призвело до посилення ролі запланованих усних іспитів у процесі підготовки майбутнього спеціаліста системи «людина – людина», який зобов'язаний не лише мати високу кваліфікацію, а й вміти проінформувати, переконати, мотивувати співрозмовника.

Усні іспити стають не лише індикатором цієї компетентності студентського контингенту, а й стимулом для поступового розвитку усного мовлення шляхом постійних тренувань. Останні своєю чергою починаються з елементарних усних відповідей на теоретичні питання аж до участі у дискусіях, публічних виступів.

З точки зору розвитку мовленнєвих навичок усний іспит з «Української мови (за професійного спрямування)» посідає особливе місце у навчальному процесі ЗДМФУ. По-перше, оскільки дисципліна вивчається на першому курсі, то саме підготовка й безпосередньо складання усного іспиту з дисципліни формує уявлення про те, як саме має звучати мовлення кваліфікованого фахівця, й стає своєрідним дороговказом для подальшого самовдосконалення. По-друге, оскільки цей курс передбачає повторення мовних норм, засвоєння основних усталених фраз у сфері медичного обслуговування та закладення основ розуміння закономірностей терміносистеми, студенти вже на першому курсі усвідомлюють, над якими мовними нормами їм необхідно продовжувати працювати, на які аспекти медичного

мовлення звертати увагу, щоб у подальшому у професійних комунікативних ситуаціях демонструвати свою грамотність та коректність. По-третє, дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)» передбачає також засвоєння інформації щодо особливостей публічних виступів, їх жанрів, критеріїв успішності, основних секретів підготовки. Процес формування власного алгоритму підготовки й виголошення розгорнутої відповіді відбувається впродовж семестру завдяки постійному заохоченню студентів до практикування такого виду роботи та обговорення сильних і слабких сторін доповідей колег. На власному досвіді студенти можуть переконатися, наскільки важливим є правильне структурування відповіді, послідовність, чіткість і логічність викладу матеріалу, виразна дикція, доступний темп, інтонаційне й емоційне виділення тощо. Відігравання ролі доповідача й активного, критичного слухача стають першою сходинкою до розуміння значення комунікативного компоненту взаємодії між лікарем і пацієнтом.

Отже, тривалий процес підготовки до усної частини іспиту, індивідуальний підхід, можливість самостійно сформулювати алгоритм підготовки й виголошення публічного виступу, формування звички до висловлення своєї аргументованої позиції, усвідомлення значущості грамотного й тактовного мовлення на заняттях з «Української мови (за професійним спрямуванням)» стають запорукою успішного подальшого розвитку здобувачів освіти і підвищують якість їх відповідей на подальших усних іспитах, а в комплексі – покликані сформувати високо кваліфікованого фахівця, який уміє використовувати свої комунікативні здібності, щоб встановити якнайкращий контакт з пацієнтом.

ПІДГОТОВКА ХІРУРГІЧНИХ КАДРІВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ: СКЛАДНОЩІ, ПРОБЛЕМИ ТА ЗДОБУТКИ

*Хіміч Сергій Дмитрович,
д.мед.н., професор, завідувач кафедри загальної хірургії;
Тульчинський Геннадій Віталійович,
к.мед.н. в.о. доцента кафедри загальної хірургії,
завідувач хірургічного відділення університетської клініки;
Превар Анатолій Петрович,
к.мед.н. доцент кафедри загальної хірургії;
Ольхом'як Олександр Олександрович,
к.мед.н. доцент кафедри загальної хірургії;
Хіміч Олексій Сергійович,
доктор філософії, старший викладач
кафедри клінічної анатомії та оперативної хірургії,
Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова*

Відомо, що на усіх історичних відрізках часу самодостатність країн з різними формами правління частково визначається рівнем надання медичної допомоги держави та рівнем кваліфікованості медичного персоналу.

Вивчення хірургічних дисциплін і, зокрема, хірургії має тривалий період, хоча як наука, хірургія досить молода і вирізняється багатостраждальною історією. Хірургія протягом століть була не популярною. Через високу післяопераційну смертність її називали **хірургічною інквізицією**. Скальпель порівнювали з гільйотиною. Усе змінилося із введенням антисептики в 1867 році Дж. Лістером. Антисептичний метод Лістера панував у хірургії 15 років. У 80-х роках XIX сторіччя була підготовлена наукова база і фундамент для нового етапу хірургії – асептики. Так, Луї Пастер, звертаючись до хірургів, говорив, що інфекцію в рану вносить усе, що з нею стикається – вода, інструменти. Завдяки геніальним дослідженням Р.Коха (нім. мікробіолога) і Луї Пастера (фр. хіміка) по вирощуванню чистих культур бактерій, розроблені методи знищення мікробів високою температурою (кип'ятінням, водяною парою).